

ردیف	کلاس پرونده	نام شاکی یا شکات	طرف شکایت	موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت
۱۱	۱۰۶۸/۹۰	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر اسدآباد	ابطال بند ۲۶ تعرفه عوارض برای سال ۱۳۹۰ با عنوان کسب و پیشه مشاغل
۱۲	۴۳۸/۹۲	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر تیران اصفهان	ابطال تعرفه عوارض در قسمت عوارض سالیانه و کسب و پیشه و بهای خدمات در سالهای ۱۳۸۹، ۱۳۹۰، ۱۳۹۱، ۱۴۰۳
۱۳	۱۱۱۹/۹۰	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر ارومیه	ابطال بند ۲۵ در خصوص برقراری عوارض کسب و پیشه از بانکها - بند ۳ مصوبه ۱۳۸۹/۴/۲۱-۴۳۸، ۱۴۰۳ کد ۱۳۹۱
۱۴	۵۳۴/۹۲	بانک صادرات	شورای اسلامی شهر بهار	ابطال مصوبات تاریخهای ۸۵/۱۰/۱۲، ۸۴/۱۰/۱۳، ۸۷/۱۰/۲۹، ۸۶/۱۰/۴، ۸۹/۱۰/۹، ۸۸/۱۰/۱۵، ۹۰/۱۱/۱۰ عوارض کسب و پیشه و سالیانه افتتاح بانکها و عابر بانکها
۱۵	۲۳/۹۲	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر لامرد	ابطال بند ۲ و ۳ تعرفه عوارض بخش اصناف و پیشه‌وری سال ۸۹ بند ۱ و ۲ عوارض سالیانه بانکها با کد ۱۴۰۳ از ماده ۲۱ در سال ۱۳۹۰ عوارض افتتاح و سالیانه
۱۶	۲۳۳/۹۲	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر بهار همدان	ابطال قسمتی از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۰ در خصوص عوارض کسب و پیشه و مشاغل و افتتاح بانکها و نصب عابر بانکها
۱۷	۳۸۹/۹۲	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر نهاوند	ابطال بند الف مصوبه جلسه شماره ۳۷-۱۰۳۷-۱۳۹۱/۱۰/۴ در خصوص عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها
۱۸	۱۴۰۰/۹۰	بانک سپه	شورای اسلامی شهر تهران	ابطال تبصره ۶ ماده اول از مصوبه شماره ۱۰۳۳۲۱۰۶۳-۱۶۰/۱۰-۲۳۳/۹۲ عوارض کسب و پیشه
۱۹	۱۰۶۷/۹۰	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر قروه درجزین	ابطال ردیف ۲۲۲ از مصوبه سال ۱۳۹۰ در خصوص عوارض سالیانه و افتتاح بانکها
۲۰	۹۴۶/۹۰	بانک پارسیان	شورای اسلامی شهر همدان	ابطال عوارض افتتاح مصوبه ۱۳۸۲/۶/۸-۱۷۹۶ عوارض کسب و پیشه و صدور پروانه از تعرفه عوارض سال ۱۳۸۵ کد ۱۴۰۳
۲۱	۱۴۰۷/۹۱	بانک انصار	شورای اسلامی شهر تهران	۱- ابطال تبصره ۳ از ماده واحد جلسه ۵۷-۱۳۹۹/۹/۱۴ ۲- ابطال ماده واحد جلسه ۴۳-۱۳۸۲/۱۱/۸ ۳- ابطال بند دوم از ماده واحد جلسه ۱۲۴-۱۳۸۲/۱۱/۱۱ ۴- ابطال تبصره ۶ از بند ج و ردیف ۱۷ جدول شماره ۱ اصلاحیه عوارض پایه برخی مشاغل جلسه ۷۶-۱۳۸۶/۱۲/۱۹
۲۲	۵۵۲/۹۰	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر کرمانشاه	۱- ابطال ماده ۴۵ در خصوص بهای خدمات سالیانه بانکها ۲- ابطال ردیف ۹۰ از ماده ۴۹ عوارض کسب و پیشه صنف و حق افتتاح بانکها از تعرفه عوارض سال ۱۳۸۹
۲۳	۸۴/۹۱	بانک کشاورزی خراسان رضوی	شورای اسلامی شهر مشهد	ابطال تعرفه عوارض کسب و پیشه بانکها مصوب مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۸-۲۶۰۹۵) ۱۳۸۴/۱۱/۳
۲۴	۱۰۴۶/۹۰	بانک پارسیان	شورای اسلامی شهر قم	ابطال عوارض محلی ماهیانه شعب بانکها مصوبت ۲۱۶-۱۳۸۸/۳/۲۱-۲۵۹۶ و ۱۳۸۸/۱۱/۱۳
۲۵	۱۰۸۵/۹۰	بانک تجارت	شورای اسلامی شهر گرانش	ابطال مصوبه موافقت با درخواست شهرداری به شماره ۱۳۸۹/۵/۲۵-۳۴۶
۲۶	۴۷۸/۹۲	بانک سپه	شورای اسلامی شهر همدان	۱- ابطال مواد ۲۱ و ۲۲ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۰ ۲- ابطال مواد ۳۰ و ۳۱ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۱ ۳- ابطال مواد ۴۵ و ۴۶ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۲ - عوارض افتتاح سالیانه و عابر بانک و بهای خدمات با کد ۰۳۰۱۰۹۹
۲۷	۸۳۷/۸۸	بانک صنعت و معدن	شورای اسلامی شهر زاهدان	ابطال ماده ۴۳ در خصوص عوارض عابر بانک از تعرفه سال ۱۳۸۶ شماره مصوبه ۱۰۰۷/۲۶۰۵-ش ۱۳۸۵/۱۱/۱
۲۸	۷۱۴/۹۰	بانک تجارت سروستان	شورای اسلامی شهر سروستان	ابطال بند ۱۲ از تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۸۹ شماره مصوبه ۱۳۸۸/۱۱/۱۴-۵۰۰
۲۹	۱۱۵۹/۹۰	بانک سپه	شورای اسلامی شهر مشهد	۱- ابطال تعرفه عوارض کسب و پیشه مصوب جلسه ۱۳۸۴/۱۲/۱۸-۲۶۰۹۵) ۱۳۸۴/۱۱/۳ ۲- ابطال تعرفه عوارض کسب و پیشه مصوب ۱۳۸۶/۱۱
۳۰	۱۳۲۰/۹۰	بانک پارسیان	شورای اسلامی شهر کرد	ابطال عوارض کسب و پیشه از بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری از تعرفه عوارض سال ۱۳۸۸
۳۱	۹۴۱/۹۲ ۱۲۳۹	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر رزن	ابطال تعرفه عوارض نصب و سالیانه عابر بانکها و عوارض کسب و پیشه و مشاغل و بهای خدمات افتتاح سال ۱۳۹۲
۳۲	۱۲۱۶/۹۱	موسسه قرض الحسنه مهر بسیجیان	شورای اسلامی شهر آراک	۱- ابطال تعرفه شماره ۲۱ در خصوص عوارض سالیانه بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و قرض الحسنه از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۰ ۲- بند ۲ تعرفه شماره ۱۱ از فصل ۴ در خصوص عوارض سالیانه بانکها و مؤسسات اعتباری مالی و قرض الحسنه و تعاونیهای اعتبار از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۱
۳۳	۹۷۷/۹۰	بانک ملت	شورای اسلامی شهر شیراز	ابطال مصوبه شماره ۵۴۰ ش الف - ۱۳۷۹/۵/۱۰ در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه و افتتاح
۳۴	۲۱۰/۹۰	بانک پارسیان	شورای اسلامی شهر خوی	ابطال مصوبه شماره ۴۲۲-۱۳۸۷/۵/۳-۴۲۲ در خصوص اخذ عوارض افتتاح شعبه
۳۵	۶۱۹/۹۲	بانک ملی ایران	شورای شهر قروه درجزین	۱- ابطال بند ۴۳۹ تعرفه عوارض سال ۱۳۸۷ ۲- ابطال بند ۳۳۶ تعرفه عوارض سال ۱۳۸۸ ۳- ابطال بند ۲۱ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۱ و فعالیت سالیانه
۳۶	۳۳۳/۹۲	بانک ملی ایران	شورای شهر دماق همدان	ابطال بند ۲۶ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۲ برابر مصوبه شماره ۹۶۶۹-۱۳۹۱/۱۱/۱۵

شماره ۷۲۵/۸۸
تاریخ دادنامه: ۱۳۹۳/۱۰/۸ شماره دادنامه: ۱۶۸۱ الی ۱۷۳۵
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

ردیف	کلاس پرونده	نام شاکی یا شکات	طرف شکایت	موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت
۱	۱۱۳۷۹۲-۱۱۳۸	۱- شرکت تعاونی اعتباری ثامن الائمة ۲- بانک صادرات استان مرکزی	۱- شورای اسلامی شهر کدکن ۲- شهرداری آراک	ابطال ردیف ۱ از تعرفه شماره (۱) از فصل (۴) عوارض سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ - عوارض خودپرداز
۲	۹۲/۹۳	بانک صادرات همدان	شورای اسلامی شهر قروه درجزین	۱- بند ۲ مصوبه شماره ۴۱-۱۳۸۶/۱۰/۴ ۲- ردیف ۴۳۹ تعرفه عوارض سال ۱۳۸۷ ۳- بند ۲ مصوبه شماره ۱۰۰-۱۳۸۷/۹/۱۱ ۴- ردیف ۳۳۶ تعرفه عوارض سال ۱۳۸۸ ۵- بند ۱ مصوبه شماره ۱۶۹-۱۳۸۸/۱۰/۸ ۶- ردیف ۳۱ تعرفه عوارض سال ۱۳۸۹ ۷- بند ۲ مصوبه شماره ۲۳۱-۱۳۸۹/۱۰/۲۲ ۸- تعرفه صفحه ۳۰ دفترچه عوارض سال ۱۳۹۰ ۹- بند ۱ مصوبه شماره ۲۹۱-۱۳۹۰/۱۰/۲۲ ۱۰- ردیف ۲۱ و ۲۲ از تعرفه عوارض سال ۱۳۹۱ - عوارض کسب و پیشه و سالیانه و افتتاح بانکها
۳	۱۸۹/۹۲	بانک صادرات همدان	شورای اسلامی شهر ملایر	ابطال مصوبات وضع عوارض کسب و پیشه و سالیانه بانکها از سال ۱۳۸۳ الی ۱۳۹۱ ماده ۲۱ با کد ۰۲۰۱۰۹۹ برای سال ۱۳۹۰ و ماده ۲۲ با کد ۰۲۰۱۰۹۹ برای سال ۱۳۹۰
۴	۲۰۰/۹۲	بانک صادرات همدان	شورای اسلامی شهر اسدآباد	ابطال کد ۰۰۲۳ از تعرفه عوارض سالهای ۱۳۸۸ الی ۱۳۹۱ بهای خدمات و افتتاح سالیانه
۵	۱۱۴۸/۹۲	بانک رفاه کارگران	شورای شهر فیروزآباد	۱- ابطال مصوبه شماره ۷۷-۱۳۸۸/۴/۲۳ ۲- ابطال مصوبه شماره ۱۸-۱۳۸۹/۱۰/۲۸ ۳- ابطال مصوبه شماره ۸۰-۱۳۹۰/۱۱/۱۸ عوارض بهای خدمات
۶	۷۲۵/۸۸	بانک ملت	شورای اسلامی شهر همدان	ابطال مصوبه جلسه شماره ۱۵-۱۳۸۲/۳/۲۶-۱۵ عوارض افتتاح بانکها
۷	۸۶۸/۹۱	بانک تجارت	شورای اسلامی شهر مشهد	ابطال مصوبه عوارض صنوف شهر مشهد بندهای ۱۲۱ و ۱۲۲ و ۱۲۳ عوارض بانکها سال ۱۳۸۳، ۱۳۸۴، ۱۳۸۵، ۱۳۸۶، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸، ۱۳۸۹، ۱۳۹۰، ۱۳۹۱، ۱۳۹۲
۸	۱۲۴۶/۹۲	بانک ملی ایران	شورای اسلامی شهر بهار همدان	ابطال کد ۰۰۲۵ تعرفه عوارض نصب عابر بانکها و عوارض سالیانه
۹	۸۵۱/۹۰	بانک پارسیان	شورای اسلامی شهر قم	ابطال مصوبه شماره ۶۲۳۹ ش/ت/۱۴-۱۳۸۷/۱۱/۱۴ ردیف مربوط به عوارض محلی ماهیانه شعب بانکها
۱۰	۹۵۵/۹۰	بانک پارسیان	شورای اسلامی شهر بابل	ابطال بند ۶ جلسه ۹۷-۱۳۸۶/۱۱/۱۴ در اخذ خصوص عوارض از عابر بانکها

ردیف	کلاسه پرونده	نام شاکی یا شکات	طرف شکایت	موضوع و مشخصات مصوبه مورد شکایت
۳۷	۵۷/۹۲	بانک مهر اقتصاد با وکالت هاشم گلشن	شورای شهر فرخ شهر	ابطال مصوبه شماره ۷۴-۱۹/۱۰/۱۳۸۶
۳۸	۴۹/۹۲	بانک سپه	شورای شهر همدان	ابطال مصوبه شماره ۱/۵۸۰۳/ش-۱۳۸۴/۱۱/۶ مبنی بر عوارض سالیانه کسب و پیشه
۳۹	۵۸/۹۲	بانک مهر اقتصاد با وکالت هاشم گلشن	شورای شهر تاکستان	ابطال مصوبه شماره ۲۲۴
۴۰	۱۰۴۵/۹۰	بانک پارسیان	شورای شهر همدان	ابطال کد ۱۴۰۳ از تعرفه عوارض برای سال ۱۳۸۵ و مصوبه ۴۴۱۶/ش-۸۲/۱۱/۱۲
۴۱	۶۷/۹۰	بانک سپه	شورای شهر بجنورد	ابطال ردیف ۱۱۶ از تعرفه عوارض برابر مصوبه شماره ۱۳۸۹/۱۲/۳
۴۲	۳۴۳/۹۰	بانک پارسیان	شورای شهر کرج	ابطال بند ۶ از مصوبه ۳/۵/۸۷/۱۰۰۹۳/ش-۱۳۸۷/۱۰/۲۲ در خصوص عوارض کسب و پیشه جلسه ۱۵۲
۴۳	۴۲۳/۹۲	بانک رفاه کارگران	شورای اسلامی شهر کور	۱- ابطال مصوبه شماره ۶۵-۱۱/۸/۱۳۸۶ ۲- ابطال مصوبه شماره ۸۸-۱۱/۱۳/۱۳۸۷
۴۴	۱۱۶۸/۹۲	شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	شورای اسلامی شهر تهران	ابطال مصوبه شماره ۱۶۰/۲۱۶۴۹/۱۱/۱۳۸۳ در خصوص اخذ عوارض کسب و پیشه
۴۵	۶۷۷/۹۳	بانک تجارت	شورای اسلامی شهر تهران	ابطال ماده واحده و ۳ تبصره از مصوبه شماره ۲۵۰۲۰/۱۸۴/۱۶۰/۱۱/۹۲/۱۳۸۷ اخذ عوارض استقرار بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری
۴۶	۶۷۰/۹۳	بانک پارسیان	شورای شهر شیراز	ابطال مصوبه شماره ۳۳۴۸۳-۱۳۹۲/۸/۵
۴۷	۷۳۹/۹۳	بانک ملی ایران	شورای شهر بیستون	ابطال ماده ۳۸
۴۸	۷۴۰/۹۳	بانک ملی ایران	شورای شهر نهاوند	ابطال کد ۳۰۱۰۹۹ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳
۴۹	۷۴۱/۹۳	بانک ملی ایران	شورای شهر قروه درجزین	ابطال بند ۲۱ تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳
۵۰	۷۳۰/۹۳	بانک ملی ایران	شورای شهر ملایر	ابطال ماده ۳۲ مصوبه شورای اسلامی شهر همدان ۳۰۱۰۹۹
۵۱	۷۲۹/۹۳	بانک ملی ایران	شورای شهر همدان	ابطال ماده ۳۵ کد ۳۰۱۰۹۹ مصوب ۱۳۹۳
۵۲	۶۹۶/۹۳	بانک ملی ایران	شورای شهر کیودرآهنگ	ابطال کد ۲۴ از مصوبه عوارض سال ۱۳۹۳

گردش کار: شکات به موجب دادخواستهای جداگانه‌ای ابطال بخشی از مصوبات

شوراهای اسلامی شهرهای ذیل را در قسمت وضع عوارض کسب و پیشه مشاغل از بانکها، عوارض سالیانه، عوارض ماهانه، عوارض افتتاح و بهای خدمات برای بانکها و سایر بانکها درخواست کرده‌اند که مشخصات پرونده‌ها، شکات، شوراهای اسلامی و مشخصات مصوبه مورد شکایت به شرح فوق است.

شکات به دلایل زیر خواهان ابطال مصوبات مذکور شده اند:

۱- به موجب اصل ۴۴ قانون اساسی بانکها دولتی هستند و مطابق اصل ۵۱ قانون اساسی هیچ نوع مالیاتی وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون لذا طبق بند ب ماده ۳۰ قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب سال ۱۳۷۳ وضع عوارض برای مؤسسات دولتی از جمله بانکها منوط به تصویب شورای اقتصاد است و شورای اسلامی شهرها بدون مجوز شورای اقتصاد مجاز به تصویب عوارض برای بانکهای دولتی نیست.

۲- طبق ماده ۲ قانون نظام صنفی مصوب سال ۱۳۸۲ فرد صنفی هر شخص حقیقی یا حقوقی است که در یکی از فعالیتهای صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد و طبق ماده ۳ واحد صنفی هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب دایر شده باشد واحد صنفی شناخته می‌شود. لذا با توجه به تعریف فرد صنفی بانکها پیشه ور و صاحب حرفه نبوده بلکه مطابق بند الف ماده ۳۱ قانون پولی و بانکی کشور شرکت سهامی عام هستند

و سرمایه بانکهای دولتی متعلق به دولت بوده و بر اساس لایحه قانونی اداره امور بانکها مصوب سال ۱۳۵۸ و سایر مقررات مربوط اداره می‌شوند، بنابراین اطلاق صنف بر بانکها و مطالبه عوارض حق کسب و پیشه مشاغل برخلاف قوانین و مقررات مذکور است.

۳- فعالیت بانکها و شعب مختلف آنها و قرض الحسنه‌های سراسری مثل (صندوق قرض الحسنه بسیجیان) در امور بانکی و پولی در نقاط مختلف کشور گسترده است و فعالیت آنها ملی است نه محلی در حالی که طبق تبصره ۱ ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی وصول و برقراری عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۱ و تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ شوراهای اسلامی تنها اختیار وضع عوارض محلی را دارند.

۴- آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از جمله آراء ۳۳۴-۳۰/۴/۱۳۸۸، ۲-۱۳۸۹/۱/۱۶ و ۷۲۴ الی ۷۵۹-۱۱/۱۰/۱۳۹۱ این گونه مصوبات را خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی در وضع عوارض تشخیص داده و آنها را ابطال کرده است.

شوراهای اسلامی شهرهای مذکور در پاسخ به شکایت بانکهای دولتی و خصوصی و قرض الحسنه‌ها توضیح داده‌اند:

۱- آنچه به موجب بند ب ماده ۳۰ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳ مشمول مقررات مالی و پولی می‌شود و باید با تصویب شورای اقتصاد باشد عملکرد پولی و مالی بانکهاست و ارتباطی به وضع عوارض به ساختمان و محل استقرار بانک ندارد.

۲- هر چند فعالیت بانکها سراسری و ملی است لکن شوراهای اسلامی نسبت به فعالیت بانکها و درآمدهای آنها ادعایی نداشته و عوارضی در این خصوص تصویب نکرده‌اند.

۳- عوارض کسب و پیشه، افتتاح عوارض، سالیانه یا ماهانه یکی از عوارض محلی است که واحدهای تجاری بایستی بابت خدماتی که خود و مشتریانشان از شهرداری می‌گیرند و هزینه‌هایی که بر شهر تحمیل می‌کنند مثل: احداث خیابان، پارک، فضای سبز و غیره بایستی بپردازند و به موجب تبصره ۱ ماده ۳ قانون تجارت فعالیت بانکها از مصادیق واحدهای تجاری است.

۴- طبق تعرفه تنفیذی سال ۱۳۶۶ آیت الله موسوی اردبیلی به عنوان نماینده ولی فقیه و رئیس دیوانعالی کشور بانکها از سال ۱۳۶۶ موظف به پرداخت عوارض به مأخذ یک درصد سود خود به شهرداریها شده‌اند و ریاست جمهوری در اجرای ماده ۳۵ بند ۱ قانون تشکیلات و وظایف شوراهای اسلامی مصوب سال ۱۳۶۲ اخذ عوارض سالیانه از کلیه مشمولان قانون نظام صنفی و قوانین خاص و صاحبان حرفه، پیشه و مشاغل را تنفیذ کرده است. بانکها از جمله موارد خاص بوده که در تعرفه تنفیذی شماره ۳۴۱/۲۳۱۳۷-۱۳۶۶/۲/۵ وزارت کشور ابلاغ شده است.

۵ - شوراهای اسلامی طبق بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ و اصلاحیه‌های بعدی و تبصره ۱ ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه موسوم به جمع عوارض مصوب سال ۱۳۸۱ و تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، تصویب لوائح و برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود، دارند و سیاست عمومی اعلام از سوی وزارت کشور همان تعرفه تنفیذی است و بر این اساس تمامی مصوبات شوراهای اسلامی شهر از سوی فرمانداران در اجرای ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران و اصلاحیه‌های بعدی تأیید و تنفیذ شده و برای اجرا به شهرداران و شوراهای اسلامی ابلاغ شده است.

۶ - هیأت عمومی دیوان عدالت اداری طبق دادنامه شماره ۱۱۳-۱۳۸۷/۲/۲۹ با استدلال به اینکه در نظر به تبصره ۱ ماده ۵ قانون اصلاح موادی از برنامه سوم توسعه موسوم به جمع عوارض مصوب سال ۱۳۸۱ در باب جواز عوارض محلی جدید و افزایش نرخ عوارض محلی با رعایت مقررات مربوط و عنایت به بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخاب شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵ مصوبه شماره ۶۷۴۱-۱۲/۱۱/۱۳۸۳ شورای اسلامی شهر مشهد مبنی بر برقراری عوارض کسب و پیشه مشاغل از بانکهای دولتی، خصوصی، مؤسسات مالی و اعتباری و قرض الحسنه‌ها مغایرتی با قانون ندارد» وضع عوارض نسبت به بانکهای دولتی، خصوصی و قرض الحسنه‌ها را مطابق قانون ارزیابی و ابطال نکرده است.

۷- مطابق بند ج ماده ۱۷۴ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۹۰ اخذ عوارض خدمات تجویز شده است و در رأی شماره ۲۱۹-۴/۲۶/۱۳۹۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری برقراری عوارض تحت عنوان بهای خدمات از بانکها و قرض الحسنه‌ها به صراحت اعلام شده منع قانونی ندارد و رد شکایتها را تقاضا کرده‌اند.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می‌کند.

رأی هیأت عمومی

نظر به این که

اولاً: ۱- مطابق بندهای ۱۶ و ۲۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵، تصویب لوائح برقراری یا لغو عوارض شهر و نیز تغییر نوع و میزان آن و نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته با رعایت مقررات مربوط از جمله وظایف شوراهای اسلامی شهر می‌باشد. همچنین به موجب تبصره ۱ ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۱ که تا آغاز حاکمیت قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ اعتبار داشته، شوراهای اسلامی حق وضع عوارض محلی جدید و یا افزایش نرخ هر یک از عوارض محلی را داشته‌اند.

۲- مطابق تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده که از ابتدای سال ۱۳۸۸ لازم‌الاجرا شده شوراهای اسلامی شهر موظفند جهت وضع عوارض محلی جدید که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده حداکثر تا ۱۵ بهمن هر سال برای اجرا در سال بعد تصویب و اعلام نمایند.

۳- مطابق ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۱ « برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و کالاهای تولیدی و همچنین آن دسته از خدمات که در ماده ۴ این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات سود سهام شرکتها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.» و در ماده ۱۰ آن قانون، کلیه قوانین و مقررات خاص و عام مغایر را لغو کرده است.

۴- به موجب ماده ۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، عرضه کالا و ارائه خدمات در آن و همچنین واردات و صادرات آنها از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون از ابتدای سال ۱۳۸۸ مشمول مقررات این قانون قرار گرفته است.

به موجب ماده ۵۲ همان قانون « از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی و اصلاحیه‌های بعدی آن و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مغایر، مربوط به دریافت هر گونه مالیات غیر مستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات، لغو گردیده و برقراری و دریافت هر گونه مالیات غیرمستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاها و ارائه‌دهندگان خدمات، ممنوع می‌باشد.»

ثانیاً: شعب بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری که در سراسر کشور مستقرند دارای شخصیت حقوقی واحدی بوده و ملی تلقی شده و غیر محلی می‌باشند و اختیارات شوراهای اسلامی شهر در وضع عوارض موضوع بندهای ۱۶ و ۲۶ ماده ۷۱ و ماده ۷۷ اصلاحی قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مقید به وضع عوارض محلی جدید، حسب شرایط زمانی با رعایت ممنوعیتهای مذکور در ماده ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب سال ۱۳۸۱ و مواد ۵۰ و ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد. همان گونه که در آرای شماره ۲۲۰ - ۱۳۹۱/۴/۲۶، ۱۳۹۱/۱۰/۱۱-۷۲۷ و ۱۳۹۲/۲/۲۳-۱۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری نیز به غیر محلی بودن آنها تأکید شده است.

بنابراین مصوبات شوراهای اسلامی شهر به شرح مندرج در گردش کار خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مراجع وضع‌کننده تشخیص و به استناد بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۳ به موجب این حکم ابطال می‌شوند.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدجعفر منتظری